Neuvoston 18 päivänä syyskuuta 2003 vahvistama

YHTEINEN KANTA (EY) N:o 58/2003

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/. . ./EY ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta

(2003/C 277 E/02)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen [1],

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon [2],

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä [3],

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Yhteisössä on tällä hetkellä monia pilaantuneita alueita, jotka aiheuttavat merkittäviä terveysriskejä, ja biologisen monimuotoisuuden heikentyminen on nopeutunut huomattavasti viime vuosikymmenten aikana. Jos asiaan ei puututa, tulevaisuudessa alueet voivat pilaantua edelleen ja biologinen monimuotoisuus heikentyä vielä vakavammin. Ehkäisemällä ja korjaamalla mahdollisimman pitkälle ympäristövahinkoja voidaan osaltaan vaikuttaa yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen ja sen periaatteiden noudattamiseen, sellaisina kuin ne on vahvistettu perustamissopimuksessa. Paikalliset olosuhteet olisi otettava huomioon päätettäessä, miten ympäristövahingot korjataan.

(2) Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja korjaaminen olisi toteutettava noudattamalla perustamissopimuksen 174 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua aiheuttamisperiaatetta sekä kestävän kehityksen periaatetta. Jotta toimijoita kannustettaisiin ottamaan käyttöön toimenpiteitä ja kehittämään käytäntöjä ympäristövahinkojen riskien saattamiseksi mahdollisimman vähiin, olisi tämän direktiivin perusperiaatteena tämän vuoksi oltava, että toiminnanharjoittaja, jonka toiminta on aiheuttanut ympäristövahingon tai välittömän uhan tällaisen vahingon tapahtumisesta, asetetaan taloudelliseen korvausvastuuseen.

(3) Tämän direktiivin tavoitetta eli ympäristövahinkojen ehkäisemiseen ja korjaamiseen yhteiskunnalle kohtuullisin kustannuksin tähtäävän yhteisen järjestelmän perustamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan tämän direktiivin laajuuden vuoksi sekä sen muuhun yhteisön lainsäädäntöön, esimerkiksi luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 päivänä annettuun neuvoston direktiiviin 79/409/ETY [4], luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annettuun neuvoston direktiiviin 92/43/ETY [5] sekä yhteisön vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2000/60/EY [6], liittyvien vaikutusten takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(4) Ympäristövahinkoihin kuuluvat myös ilman kautta tapahtuvien päästöjen aiheuttamat vahingot vesiin, maaperään, suojeltaville lajeille tai luontotyypeille.

(5) Olisi määriteltävä käsitteet, jotka ovat merkityksellisiä, jotta direktiivissä säädettyä järjestelmää voidaan tulkita ja soveltaa moitteettomasti erityisesti ympäristövahinkojen määritelmän osalta. Jos käsite on peräisin muusta asiaa koskevasta yhteisön lainsäädännöstä, olisi käytettävä samaa määritelmää, jotta voidaan käyttää yhteisiä tulkintaperusteita ja edistää yhdenmukaista soveltamista.

(6) Suojeltavien lajien ja luontotyyppien määrittelyssä voidaan viitata myös kansallisen luonnonsuojelua koskevan lainsäädännön nojalla suojeltuihin lajeihin ja luontotyyppeihin. Olisi kuitenkin otettava huomioon erityistilanteet, joissa yhteisön tai vastaava kansallinen lainsäädäntö sallii tiettyjä poikkeuksia ympäristön suojelun tasoon.

(7) Tässä direktiivissä määriteltyjen maaperälle aiheutuneiden vahinkojen arvioinnissa on suotavaa käyttää riskien arviointimenettelyjä ihmisten terveydelle todennäköisesti aiheutuvien haittavaikutusten laajuuden selvittämiseksi.

(8) Tätä direktiiviä olisi sovellettava ympäristövahinkojen osalta sellaiseen ammatilliseen toimintaan, joka aiheuttaa riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Tällainen toiminta olisi periaatteessa yksilöitävä viittaamalla asiaa koskevaan yhteisön lainsäädäntöön, jossa asetetaan vaatimuksia tietyille toimille ja käytännöille, joiden katsotaan aiheuttavan mahdollisen tai todellisen riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

---

[1] EYVL C 151 E, 25.6.2002, s. 132.

[2] EYVL C 241, 7.10.2002, s. 162.

[3] Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. toukokuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 18. syyskuuta 2003 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty . . . (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

[4] EYVL L 103, 25.4.1979, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 807/2003 (EYVL L 122, 16.5.2003, s. 36).

[5] EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 97/62/EY (EYVL L 305, 8.11.1997, s. 42).

[6] EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä N:o 2455/2001/EY (EYVL L 331, 15.12.2001, s. 1).

(9) Tätä direktiiviä olisi suojeltavien lajien ja luontotyypeille aiheutuneiden vahinkojen osalta lisäksi sovellettava ammatilliseen toimintaan, jota ei ole suoraan tai välillisesti yhteisön lainsäädännössä yksilöity sellaiseksi, joka aiheuttaa todellisen tai mahdollisen riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Tällaisissa tapauksissa toiminnanharjoittajan olisi tämän direktiivin nojalla oltava vastuussa vain siinä tapauksessa, että se on toiminut tuottamuksellisesti tai huolimattomasti.

(10) Olisi nimenomaisesti otettava huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus, asiaa koskevat kansainväliset sopimukset sekä yhteisön lainsäädäntö, jolla säännellään kattavammin ja tiukemmin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia toimia. Tässä direktiivissä ei anneta uusia lainvalintasääntöjä toimivaltaisten viranomaisten toimivaltuuksien osalta, eikä sillä ole vaikutusta tuomioistuinten kansainväliseen toimivaltaan, sellaisena kuin siitä säädetään muun muassa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 44/2001 [1]. Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava toimintoihin, joiden pääasiallisena tarkoituksena on palvella kansallista puolustusta tai kansainvälistä turvallisuutta.

(11) Tämän direktiivin tarkoituksena on ehkäistä ja korjata ympäristövahinkoja, eikä se vaikuta oikeuteen saada korvausta tavanomaisesta vahingosta jonkin asianomaisen vahingonkorvausvastuuta koskevan kansainvälisen sopimuksen nojalla.

(12) Monet jäsenvaltiot ovat vahingonkorvausvastuuta määrätyillä aloilla koskevien kansainvälisten sopimusten osapuolia. Näiden jäsenvaltioiden olisi voitava olla edelleen tällaisten sopimusten osapuolia tämän direktiivin tultua voimaan, ja muilla jäsenvaltioilla olisi voitava edelleen olla oikeus tulla tällaisten sopimusten osapuoliksi.

(13) Vastuujärjestelyillä ei voida korvata kaiken tyyppisiä ympäristövahinkoja. Jotta vastuujärjestelyt toimisivat, on tarpeen voida yksilöidä yksi tai useampi pilaaja, vahinkojen olisi oltava konkreettisia ja mitattavissa ja olisi todettava syy-yhteys vahingon ja yksilöityjen pilaajien välillä. Ympäristövastuu ei sen vuoksi ole sopiva väline hoitaa laaja-alaista, hajakuormituksesta johtuvaa pilaantumista, koska sen osalta haitallisia ympäristövaikutuksia ei voida yhdistää tiettyjen yksittäisten toimijoiden tekoihin tai laiminlyönteihin.

(14) Tätä direktiiviä ei sovelleta henkilövahinkoihin, yksityisomaisuudelle aiheutuneisiin vahinkoihin eikä taloudellisiin menetyksiin, eikä se vaikuta tällaisia vahinkoja koskeviin oikeuksiin.

(15) Koska ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja korjaaminen on tehtävä, jolla suoraan edistetään yhteisön ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoa, viranomaisten olisi varmistettava tässä direktiivissä säädetyn järjestelmän asianmukainen toteuttaminen ja sen täytäntöönpanon valvominen.

(16) Ympäristön ennallistamisen olisi tapahduttava tehokkaasti ja siten, että varmistetaan asianmukaisten ennallistamistavoitteiden saavuttaminen. Tätä varten olisi määriteltävä yhteiset puitteet, ja toimivaltaisen viranomaisen olisi valvottava, että niitä sovelletaan moitteettomasti.

(17) Olisi annettava asianmukaiset säännökset siltä varalta, että on ilmennyt useita ympäristövahinkotapauksia eikä toimivaltainen viranomainen voi varmistaa, että kaikki tarpeelliset korjaavat toimenpiteet toteutetaan samanaikaisesti. Tällöin toimivaltaisella viranomaisella olisi oltava oikeus päättää, mikä ympäristövahinko on korjattava ensisijaisesti.

(18) Aiheuttamisperiaatteen mukaisesti toiminnanharjoittajan, joka aiheuttaa ympäristövahingon tai välittömän uhan tällaisen vahingon tapahtumisesta, olisi pääsääntöisesti vastattava tarvittavien ehkäisevien tai korjaavien toimenpiteiden kustannuksista. Jos toimivaltainen viranomainen toteuttaa toimet toiminnanharjoittajan puolesta itse tai kolmannen osapuolen avulla, kyseisen viranomaisen olisi varmistettava, että aiheutuneet kustannukset peritään toiminnanharjoittajalta. On myös asianmukaista, että toiminnanharjoittajat olisivat viime kädessä vastuussa kustannuksista, jotka aiheutuvat ympäristövahingon tai mahdollisesti vahinkoa koskevan välittömän uhan arvioinnista.

(19) Jäsenvaltiot voivat säätää perittävien hallinnollisten, oikeudellisia täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevien ja muiden yleisten kustannusten kiinteämääräisestä laskemisesta.

(20) Toiminnanharjoittajan ei olisi edellytettävä olevan vastuussa tämän direktiivin nojalla toteutettujen ehkäisevien tai korjaavien toimenpiteiden kustannuksista, kun vahinko tai sen välitön uhka on johtunut tietyistä toiminnanharjoittajasta riippumattomista tapahtumista. Jäsenvaltiot voivat sallia, että toiminnanharjoittajat, jotka eivät ole toimineet tuottamuksellisesti tai huolimattomasti, eivät joudu vastaamaan korjaavien toimenpiteiden kustannuksista, kun vahinko johtuu päästöistä tai tapahtumista, joihin nimenomaisesti on myönnetty lupa tai joiden vahingollisuutta ei ole voitu tietää päästön tai tapahtuman ajankohtana.

(21) Toiminnanharjoittajien olisi vastattava ehkäisevistä toimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista, jos toiminnanharjoittajien olisi ollut toteutettava kyseiset toimenpiteet jo pelkästään noudattaakseen niiden toimintaa sääteleviä lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, taikka luvan tai hyväksynnän ehtoja.

(22) Jäsenvaltiot voivat vahvistaa kansallisia säännöksiä kustannusten jakautumisesta, kun vahingon aiheuttajia on useita. Jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon erityisesti ne erityistilanteet, joissa tuotteiden käyttäjää ei voida asettaa vastuuseen ympäristövahingoista samoilla edellytyksillä kuin kyseisten tuotteiden valmistajia. Tällöin vastuun jakautuminen olisi määriteltävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

(23) Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava oikeus periä ehkäisevistä tai korjaavista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset toiminnanharjoittajalta kohtuullisen ajan kuluessa siitä päivästä, jona nämä toimenpiteet on saatettu päätökseen.

[1] EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1.

(24) On tarpeen varmistaa, että käytettävissä on tehokkaita täytäntöönpano- ja valvontakeinoja, ja samalla varmistaa, että toiminnanharjoittajien ja muiden asianomaisten osapuolten oikeutetut edut turvataan asianmukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten olisi vastattava erityistehtävistä, joihin kuuluu hallinnollista harkintaa, erityisesti vahingon merkityksen arviointia ja korjaavista toimenpiteistä päättämistä.

(25) Henkilöillä, joihin ympäristövahinko vaikuttaa haitallisesti tai todennäköisesti vaikuttaa haitallisesti olisi oltava oikeus pyytää, että toimivaltainen viranomainen ryhtyy toimiin. Ympäristönsuojelu on kuitenkin laaja-alainen asia, jonka puolesta yksittäiset henkilöt eivät aina toimi tai pysty toimimaan. Myös valtioista riippumattomille ympäristönsuojelujärjestöille olisi sen vuoksi annettava mahdollisuus asianmukaisesti osaltaan vaikuttaa tämän direktiivin tehokkaaseen täytäntöönpanoon.

(26) Luonnollisilla ja oikeushenkilöillä, joita asia koskee, olisi oltava mahdollisuus turvautua menettelyihin saattaa toimivaltaisen viranomaisen päätökset, toimet tai toimimatta jättäminen uudelleen tutkittavaksi.

(27) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteitä kannustaakseen toiminnanharjoittajia käyttämään asianmukaisia vakuutuksia tai muita taloudellisia turvajärjestelyjä ja edistääkseen rahavakuutta koskevien järjestelyiden ja markkinoiden kehittämistä, jotta ne voivat suoriutua tämän direktiivin mukaisista taloudellisista velvoitteistaan.

(28) Jos ympäristövahinko vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa useisiin jäsenvaltioihin, näiden olisi tehtävä yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa asianmukaiset ja tehokkaat ympäristövahingon ehkäisevät tai sen korjaavat toimet. Jäsenvaltiot voivat periä takaisin ehkäisevistä tai korjaavista toimista aiheutuvat kustannukset.

(29) Tämä direktiivi ei saisi estää jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta tiukempia säännöksiä merkittävien ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi eikä myöskään säätämästä soveltuvista toimista niiden tilanteiden osalta, joissa voitaisiin periä päällekkäisiä korvauksia kustannuksista sen johdosta, että niitä hakevat sekä toimivaltainen viranomainen tämän direktiivin nojalla että henkilö, jonka omaisuudelle aiheutuu haittaa ympäristövahingosta.

(30) Ennen direktiivin täytäntöönpanoa varten säädetyn määräajan päättymistä aiheutuneiden vahinkojen ei olisi kuuluttava sen soveltamisalaan.

(31) Jäsenvaltioiden olisi annettava komissiolle kertomus tämän direktiivin soveltamisesta saadusta kokemuksesta, jotta komissio voi, ottaen huomioon direktiivin vaikutuksen kestävään kehitykseen sekä tulevaisuuden ympäristöriskit, harkita, onko tätä direktiiviä tarkistettava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tarkoitus

Tämän direktiivin tarkoituksena on luoda aiheuttamisperiaatteeseen perustuva ympäristövastuujärjestelmä ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. ”ympäristövahingolla”

   a) suojeltaville lajeille ja luontotyypeille aiheutuvaa vahinkoa, jolla on näiden luontotyyppien tai lajien suotuisan suojelun tason saavuttamisen tai ylläpitämisen kannalta merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tällaisten vaikutusten merkittävyyttä on arvioitava suhteessa perustilaan ottaen huomioon liitteessä I esitetyt perusteet. Suojeltaville lajeille ja luontotyypeille aiheutunut vahinko ei käsitä aiemmin todettuja haitallisia vaikutuksia, jotka aiheutuvat sellaisesta toiminnanharjoittajan toimesta, johon viranomaiset ovat nimenomaisesti antaneet luvan direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohdan tai 16 artiklan tai direktiivin 79/409/ETY 9 artiklan täytäntöönpanosäännösten mukaisesti tai, sellaisten luontotyyppien tai lajien osalta, jotka eivät kuulu yhteisön lainsäädännön piiriin, vastaavan kansallisen luonnonsuojelua koskevan lainsäädännön mukaisesti;

   b) vesille aiheutuvaa vahinkoa eli vahinkoa, joka vaikuttaa huomattavan haitallisesti kyseessä olevien vesien ekologiseen, kemialliseen ja/tai määrälliseen tilaan ja/tai ekologiseen potentiaaliin, siten kuin ne määritellään direktiivissä 2000/60/EY, lukuun ottamatta haitallisia vaikutuksia, joihin sovelletaan mainitun direktiivin 4 artiklan 7 kohtaa;

   c) maaperälle aiheutuvaa vahinkoa eli maaperän saastumista, josta aiheutuu huomattava riski siitä, että aineiden, valmisteiden, organismien tai mikro-organismien suora tai välillinen joutuminen maahan tai maapohjaan vaikuttaa haitallisesti ihmisten terveyteen;

2. ”vahingolla” suoraan tai välillisesti tapahtuvaa mitattavissa olevaa luonnonvarojen haitallista muutosta tai luonnonvarapalvelun huonontumista;

3. ”suojeltavilla lajeilla ja luontotyypeillä”

   a) direktiivin 79/409/ETY 4 artiklan 2 kohdassa mainittuja, liitteessä I lueteltuja tai direktiivin 92/43/ETY liitteissä II ja IV lueteltuja lajeja;

   b) direktiivin 79/409/ETY 4 artiklan 2 kohdassa mainittujen, liitteessä I lueteltujen tai direktiivin 92/43/ETY liitteessä II lueteltujen lajien elinympäristöjä ja direktiivin 92/43/ETY liitteessä I lueteltuja luontotyyppejä sekä direktiivin 92/43/ETY liitteessä IV lueteltujen lajien lisääntymisalueita tai levähdyspaikkoja; ja

   c) jäsenvaltion päätöksen mukaisesti muuta luontotyyppiä tai lajia, jota ei ole lueteltu mainituissa liitteissä, mutta jonka jäsenvaltio osoittaa vastaaviin tarkoituksiin kuin ne, joista säädetään mainituissa kahdessa direktiivissä;

4. ”suojelun tasolla”

   a) luontotyypin osalta luontotyyppiin ja sille luonteenomaisiin lajeihin kohdistuvien eri tekijöiden yhteisvaikutusta, joka voi vaikuttaa kyseisen luontotyypin luontaiseen levinneisyyteen, rakenteeseen ja toimintoihin pitkällä aikavälillä sekä sille luonteenomaisten lajien eloonjäämiseen pitkällä aikavälillä tapauksesta riippuen joko jäsenvaltioiden sillä Euroopassa olevalla alueella, johon perustamissopimusta sovelletaan, tai jonkin jäsenvaltion alueella tai kyseisen luontotyypin luontaisella levinneisyysalueella.

      Luontotyypin suojelun tasoa pidetään ”suotuisana”, kun

      — luontotyypin luontainen levinneisyysalue sekä paikat, joissa sitä esiintyy tällä alueella, ovat vakaita tai laajenemassa,

      — erityinen rakenne ja erityiset toiminnot, jotka ovat tarpeen luontotyypin säilymiseksi pitkällä aikavälillä, ovat olemassa ja todennäköisesti ovat edelleen olemassa ennustettavissa olevassa tulevaisuudessa, ja

      — luontotyypille luonteenomaisten lajien suojelun taso on b alakohdassa olevan määritelmän mukaisesti suotuisa;

   b) lajin osalta kyseiseen lajiin kohdistuvien eri tekijöiden yhteisvaikutusta, joka voi vaikuttaa kyseisen lajin levinneisyyteen ja lukuisuuteen pitkällä aikavälillä tapauksesta riippuen joko jäsenvaltioiden sillä Euroopassa olevalla alueella, johon perustamissopimusta sovelletaan, tai jonkin jäsenvaltion alueella tai kyseisen lajin luontaisella levinnäisyysalueella.

      Lajin suojelun tasoa pidetään ”suotuisana”, kun

      — kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että laji säilyy pitkällä aikavälillä luontaisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana,

      — lajin luontainen levinneisyysalue ei ole pienenemässä eikä todennäköisesti pienene myöskään ennustettavissa olevassa tulevaisuudessa, ja

      — riittävän laaja elinympäristö lajin kantojen säilymiseksi pitkällä aikavälillä on olemassa ja sellainen on todennäköisesti olemassa tulevaisuudessakin;

5. ”vesillä” kaikkia direktiivin 2000/60/EY soveltamisalaan kuuluvia vesiä;

6. ”toiminnanharjoittajalla” luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, sekä yksityisiä että julkisia, jotka harjoittavat tai johtavat ammatillista toimintaa tai, jos jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään, joille on annettu kyseisen toiminnan teknisiä toimintoja koskeva ratkaiseva taloudellinen päätäntävalta, mukaan lukien toimintaa koskevan luvan haltija tai henkilö, joka rekisteröi toiminnan tai ilmoittaa siitä;

7. ”ammatillisella toiminnalla” toimintaa, jota harjoitetaan taloudellisen toiminnan, liikkeen tai yrityksen puitteissa, riippumatta siitä, onko se luonteeltaan yksityistä vai julkista taikka voittoa tavoittelevaa vai voittoa tavoittelematonta;

8. ”päästöllä” ihmisen toimista aiheutuvaa aineiden, valmisteiden, organismien tai mikro-organismien pääsemistä ympäristöön;

9. ”välittömällä vahingon uhalla” riittävää todennäköisyyttä, että lähitulevaisuudessa tapahtuu ympäristövahinko;

10. ”ehkäisevillä toimenpiteillä” toimenpiteitä, jotka toteutetaan ympäristövahingon välittömän uhan aiheuttaneen tapahtuman, toimen tai laiminlyöntien vuoksi kyseisen vahingon ehkäisemiseksi tai sen saattamiseksi mahdollisimman vähäiseksi;

11. ”korjaavilla toimenpiteillä” toimia tai toimien yhdistelmää, mukaan lukien lieventämistoimet tai väliaikaiset toimet, joilla korjataan, kunnostetaan tai korvataan vahingoittuneita luonnonvaroja ja/tai huonontuneita palveluja taikka hankitaan vastaavanlaisia luonnonvaroja ja/tai palveluja liitteen II mukaisesti;

12. ”luonnonvaralla” suojeltavia lajeja ja luontotyyppejä, vesiä ja maaperää;

13. ”palveluilla” ja ”luonnonvarapalveluilla” yhden luonnonvaran jonkin toisen luonnonvaran tai kansalaisten hyväksi suorittamia tehtäviä;

14. ”perustilalla” luonnonvarojen ja palvelujen sitä tilaa vahinkohetkellä, joka olisi vallinnut, jos ympäristövahinkoa ei olisi tapahtunut ja joka voidaan arvioida parhaan mahdollisen käytettävissä olevan tiedon perusteella;

15. ”palauttamisella”, mukaan lukien ”luonnollinen palautuminen”, vesien, suojeltavien lajien ja luontotyyppien osalta vahingoittuneiden luonnonvarojen ja/tai huonontuneiden palvelujen palauttamista perustilaan ja maaperän vahingoittumisen osalta ihmisten terveydelle mahdollisesti aiheutuvien huomattavien riskien poistamista;

16. ”kustannuksilla” kustannuksia, jotka ovat perusteltuja tämän direktiivin asianmukaisen ja tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi mukaan lukien ympäristövahingon ja sen välittömän uhan arviointikustannukset, vaihtoehtoisen toiminnan arviointiin liittyvät kustannukset sekä hallinnolliset, oikeudelliset ja täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset, tietojen keräämisestä aiheutuvat ja muut yleiset kustannukset sekä seurannasta ja valvonnasta aiheutuvat kustannukset.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan:

a) ympäristövahinkoihin, jotka ovat aiheutuneet liitteessä III lueteltujen ammatillisten toimintojen harjoittamisesta, sekä ympäristövahinkojen välittömiin uhkiin, jotka ovat aiheutuneet näistä toiminnoista;

b) suojeltaville lajeille ja luontotyypeille aiheutuneisiin vahinkoihin, jotka ovat aiheutuneet muiden kuin liitteessä III lueteltujen ammatillisten toimintojen harjoittamisesta, sekä tällaisten vahinkojen välittömiin uhkiin, jotka ovat aiheutuneet näistä toiminnoista, kun toiminnanharjoittaja on toiminut tuottamuksellisesti tai huolimattomasti.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan rajoittamatta sellaisen tiukemman yhteisön lainsäädännön, jolla säännellään tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa, tai sellaisen yhteisön lainsäädännön, joka sisältää tuomioistuinten toimivaltaa koskevia sääntöjä, soveltamista.

3. Tässä direktiivissä ei anneta yksityisille osapuolille oikeutta saada korvauksia ympäristövahingon tai sen välittömän uhan johdosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.

4 artikla

Poikkeukset

1. Ympäristövahinko tai sen välitön uhka ei kuulu direktiivin soveltamisalaan, jos sen aiheuttaa

a) aseellinen konflikti, vihollisuudet, sisällissota tai kapina;

b) poikkeuksellinen, väistämätön ja hallitsematon luonnonilmiö.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta ympäristövahinkoon tai sen välittömään uhkaan, jos syynä on tapaus, jota koskeva vahinkovastuu tai korvaus kuuluu jonkin sellaisen liitteessä IV luetellun kansainvälisen yleissopimuksen soveltamisalaan, joka on voimassa asianomaisessa jäsenvaltiossa, tällaisten yleissopimusten mahdolliset myöhemmät muutokset mukaan lukien.

3. Tämä direktiivi ei vaikuta toiminnanharjoittajan oikeuteen rajoittaa vastuutaan sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön vuoden 1976 yleissopimus merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittamisesta, sen mahdolliset myöhemmät muutokset mukaan lukien, tai vuonna 1988 tehty Strasbourgin yleissopimus vastuun rajoittamisesta sisävesiliikenteessä (CLNI), sen mahdolliset myöhemmät muutokset mukaan lukien.

4. Tätä direktiiviä ei sovelleta ydinriskeihin eikä ympäristövahinkoihin tai tällaisen vahingon välittömään uhkaan, jos ne on aiheuttanut toiminta, joka kuuluu Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan taikka tapaus tai toiminta, jota koskeva vastuu tai korvaukset kuuluvat jonkin liitteessä V luetellun kansainvälisen välineen soveltamisalaan, tällaisten välineiden mahdolliset myöhemmät muutokset mukaan lukien.

5. Tätä direktiiviä sovelletaan hajakuormituksesta aiheutuneeseen ympäristövahinkoon tai sen välittömään uhkaan ainoastaan, jos voidaan osoittaa syy-yhteys vahingon ja yksittäisten toiminnanharjoittajien toiminnan välillä.

6. Tätä direktiiviä ei sovelleta toimiin, joiden pääasiallisena tarkoituksena on kansallinen puolustus tai kansainvälinen turvallisuus, eikä toimiin, joiden yksinomaisena tarkoituksena on suojata luonnonmullistuksilta.

5 artikla

Ehkäisevät toimet

1. Kun ympäristövahinkoa ei ole vielä tapahtunut, mutta sen välitön uhka on olemassa, toiminnanharjoittajan on viipymättä toteutettava tarpeelliset ehkäisevät toimenpiteet.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tarvittaessa ja joka tapauksessa aina, kun ympäristövahingon välitön uhka ei lakkaa olemasta toiminnanharjoittajan toteuttamista ehkäisevistä toimenpiteistä huolimatta, toiminnanharjoittajien on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman pian kaikista tilanteen kannalta olennaisista seikoista.

3. Toimivaltainen viranomainen voi milloin tahansa:

a) vaatia toiminnanharjoittajaa antamaan tietoja ympäristövahingon välittömästä uhasta tai tietoja tapauksissa, joissa tällaisen välittömän uhan epäillään olevan olemassa;

b) vaatia toiminnanharjoittajaa toteuttamaan tarpeelliset ehkäisevät toimenpiteet;

c) antaa toiminnanharjoittajalle ohjeita, joita tämän on noudatettava toteuttaessaan tarvittavia ehkäiseviä toimenpiteitä; tai

d) toteuttaa itse tarpeelliset ehkäisevät toimenpiteet.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että toiminnanharjoittaja toteuttaa ehkäisevät toimenpiteet. Jos toiminnanharjoittaja ei noudata 1 kohdasta tai 3 kohdan b tai c alakohdasta johtuvia velvoitteita, jos toiminnanharjoittajaa ei voida osoittaa tai jos sillä ei tämän direktiivin nojalla ole velvollisuutta vastata kustannuksista, toimivaltainen viranomainen voi itse toteuttaa nämä toimenpiteet.

6 artikla

Korjaavat toimet

1. Kun ympäristövahinko on tapahtunut, toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista tilanteeseen liittyvistä olennaisista seikoista ja toteutettava

a) kaikki mahdolliset toimenpiteet kyseisten pilaavien aineiden ja/tai muiden vahinkoa aiheuttavien tekijöiden torjumiseksi, leviämisen estämiseksi, poistamiseksi tai käsittelemiseksi muulla tavalla viipymättä, jotta ympäristölle aiheutuvia lisävahinkoja ja ihmisten terveydelle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan rajoittaa tai ne voidaan estää taikka rajoittaa palvelujen edelleen huononemista, ja

b) tarpeelliset korjaavat toimenpiteet 7 artiklan mukaisesti.

2. Toimivaltainen viranomainen voi milloin tahansa:

a) vaatia toiminnanharjoittajaa antamaan lisätietoja tapahtuneista vahingoista;

b) toteuttaa tai vaatia toiminnanharjoittajaa toteuttamaan kaikki mahdolliset toimenpiteet tai antaa toiminnanharjoittajalle ohjeita toimenpiteiksi kyseisten pilaavien aineiden ja/tai muiden vahinkoa aiheuttavien tekijöiden torjumiseksi, leviämisen estämiseksi, poistamiseksi tai käsittelemiseksi muulla tavalla viipymättä, jotta ympäristölle aiheutuvia lisävahinkoja ja ihmisten terveydelle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan rajoittaa tai ne voidaan estää taikka rajoittaa palvelujen huononemista edelleen;

c) vaatia toiminnanharjoittajaa toteuttamaan tarpeelliset korjaavat toimenpiteet;

d) antaa toiminnanharjoittajalle ohjeita, joita sen on noudatettava toteuttaessaan tarpeellisia korjaavia toimenpiteitä; tai

e) toteuttaa itse tarpeelliset korjaavat toimenpiteet.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että toiminnanharjoittaja toteuttaa korjaavat toimenpiteet. Jos toiminnanharjoittaja ei noudata 1 kohdasta tai 2 kohdan b, c tai d alakohdasta johtuvia velvoitteita, jos toiminnanharjoittajaa ei voida määrittää tai jos toiminnanharjoittajaa ei tämän direktiivin nojalla voida velvoittaa vastaamaan kustannuksista, toimivaltainen viranomainen voi itse toteuttaa kyseiset toimenpiteet.

7 artikla

Korjaavien toimenpiteiden määrittäminen

1. Toiminnanharjoittajien on osoitettava liitteen II mukaisesti mahdolliset korjaavat toimenpiteet ja esitettävä ne toimivaltaiselle viranomaiselle hyväksyttäväksi, jollei toimivaltainen viranomainen ole toteuttanut toimia 6 artiklan 2 kohdan e alakohdan ja 6 artiklan 3 kohdan nojalla.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä, mitkä korjaavat toimenpiteet pannaan täytäntöön liitteen II mukaisesti ja tarvittaessa yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa.

3. Jos on sattunut useita ympäristövahinkoja eikä toimivaltainen viranomainen voi varmistaa, että tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan samanaikaisesti, toimivaltaisella viranomaisella on oikeus päättää, mikä ympäristövahinko on korjattava ensisijaisesti.

Tätä päätöstä tehdessään toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon muun muassa ympäristövahinkojen luonne, laajuus, vakavuus ja luonnollisen palautumisen mahdollisuus. Myös ihmisten terveydelle aiheutuvat riskit on otettava huomioon.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on pyydettävä 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä ja niitä henkilöitä, joiden maalla korjaavat toimenpiteet toteutettaisiin, toimittamaan huomautuksensa, ja otettava ne huomioon.

8 artikla

Ehkäisemisestä ja korjaamisesta aiheutuvat kustannukset

1. Toiminnanharjoittaja vastaa tämän direktiivin nojalla toteutettavien ehkäisevien ja korjaavien toimien kustannuksista.

2. Jollei 3 ja 4 kohdasta muuta johdu, toimivaltaisen viranomaisen on perittävä muun muassa omaisuuteen kohdistuvien tai muiden soveltuvien vakuuksien avulla vahingon tai sen välittömän uhan aiheuttaneelta toiminnanharjoittajalta kustannukset, jotka viranomaiselle ovat aiheutuneet tämän direktiivin nojalla toteutettujen ehkäisevien tai korjaavien toimien toteuttamisesta.

Toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin päättää jättää kustannukset perimättä täysimääräisinä, jos perimisestä aiheutuvat kulut olisivat suuremmat kuin perittävä summa tai jos toiminnanharjoittajaa ei voida osoittaa.

3. Toiminnanharjoittajaa ei voida velvoittaa vastaamaan tämän direktiivin nojalla toteutettavista ehkäisevistä tai korjaavista toimista aiheutuvista kustannuksista, jos hän voi osoittaa, että ympäristövahinko tai sen välitön uhka:

a) oli kolmannen osapuolen aiheuttama, ja on sattunut tai sen välitön uhka on ilmennyt asianmukaisista turvatoimenpiteistä huolimatta; tai

b) johtui viranomaisen antaman pakottavan määräyksen tai ohjeen noudattamisesta, paitsi jos kyseessä on toiminnanharjoittajan omasta toiminnasta aiheutuneen päästön tai muun tapauksen seurauksena annettu määräys tai ohje.

Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, jotta toiminnanharjoittaja voi periä takaisin hänelle aiheutuneet kustannukset.

4. Jäsenvaltiot voivat sallia, että toiminnanharjoittaja ei vastaa tämän direktiivin nojalla toteutettavista korjaavista toimista aiheutuvista kustannuksista, jos hän osoittaa, että hän ei ole toiminut tuottamuksellisesti tai huolimattomasti ja että ympäristövahinko johtuu

a) päästöstä tai tapahtumasta, joka täysin vastaa luvan ehtoja ja on nimenomaisesti sallittu tällä luvalla, joka on myönnetty tai annettu sellaisten sovellettavien kansallisten lakien ja asetusten mukaisesti, joilla pannaan täytäntöön liitteessä III tarkoitetut yhteisön toteuttamat lainsäädäntötoimenpiteet sellaisina kuin niitä sovelletaan päästö- tai tapahtumapäivänä;

b) päästöstä tai toiminnasta tai jonkin tuotteen käyttötavasta toiminnan aikana, jonka osalta toiminnanharjoittaja osoittaa, että sen ei uskottu todennäköisesti aiheuttavan ympäristövahinkoa sen hetken tieteellisten ja teknisten tietojen perusteella, jona päästö laskettiin ympäristöön tai toiminta tapahtui.

5. Toimivaltaisen viranomaisen 5 artiklan 3 ja 4 kohdan ja 6 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla toteuttamat toimenpiteet eivät rajoita tämän direktiivin mukaista asianomaisen toiminnanharjoittajan vastuuta, eivätkä ne rajoita perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista.

9 artikla

Kustannusten jakaminen, kun vahingon aiheuttajia on useita

Tämä direktiivi ei rajoita niiden kansallisten säännösten soveltamista, jotka koskevat kustannusten jakamista, kun vahingon aiheuttajia on useita, eikä etenkään niiden säännösten soveltamista, jotka koskevat vastuun jakamista tuotteen valmistajan ja käyttäjän kesken.

10 artikla

Kustannusten perimisen määräaika

Toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus panna vireille menettely tämän direktiivin mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten perimiseksi vahingon tai sen välittömän uhan aiheuttaneelta toiminnanharjoittajalta tai soveltuvissa tapauksissa kolmannelta osapuolelta viiden vuoden kuluessa joko siitä päivästä, jona kyseiset toimenpiteet on saatettu päätökseen tai päivästä, jona vastuussa oleva toiminnanharjoittaja tai kolmas osapuoli on määritetty, riippuen siitä, kumpi näistä ajankohdista on myöhempi.

11 artikla

Toimivaltainen viranomainen

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, joka on vastuussa tässä direktiivissä säädetyistä tehtävistä.

2. Toimivaltaisen viranomaisen velvollisuutena on todeta, mikä toiminnanharjoittaja on aiheuttanut ympäristövahingon tai sen välittömän uhan, arvioida vahingon vakavuus ja päättää, mitä korjaavia toimenpiteitä olisi toteutettava liitteen II mukaisesti. Tätä varten toimivaltaisella viranomaisella on oikeus vaatia, että kyseinen toiminnanharjoittaja toteuttaa oman arviointinsa ja toimittaa kaikki tarvittavat tiedot.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen voi valtuuttaa ulkopuolisen suorittamaan tarpeelliset ehkäisevät tai korjaavat toimenpiteet tai vaatia, että tämä suorittaa ne.

4. Tämän direktiivin mukaisesti tehdyissä päätöksissä, joissa edellytetään ehkäiseviä tai korjaavia toimenpiteitä, on esitettävä tarkat perusteet siitä, mihin päätös perustuu. Päätöksestä on ilmoitettava viipymättä asianomaiselle toiminnanharjoittajalle, jolle on samalla ilmoitettava kaikista tämän käytettävissä olevista, asianomaisessa jäsenvaltiossa voimassa olevan lainsäädännön mukaisista muutoksenhakukeinoista sekä niitä koskevista määräajoista.

12 artikla

Toimintapyyntö

1. Luonnollisilla tai oikeushenkilöillä,

a) joihin ympäristövahinko vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa, tai

b) joiden etua vahinkoon liittyvä ympäristöä koskeva päätöksenteko riittävästi koskee, tai vaihtoehtoisesti

c) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä tätä edellytetään ennakkoehtona,

on oikeus ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille havainnoista, jotka liittyvät heidän tiedossaan oleviin ympäristövahinkoihin tai niiden välittömään uhkaan, sekä oikeus pyytää, että toimivaltaiset viranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin tämän direktiivin mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on määriteltävä ”etu, jota asia riittävästi koskee” ja ”oikeuksien heikentyminen”.

Ympäristönsuojelua edistävillä ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset täyttävillä valtioista riippumattomilla järjestöillä katsotaan olevan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla etu, jota asia riittävällä tavalla koskee. Niillä katsotaan myös olevan oikeuksia, jotka voivat heikentyä c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

2. Toimintapyyntöön on liitettävä tarpeelliset tiedot, jotka tukevat kyseistä ympäristövahinkoa koskevia havaintoja.

3. Jos toimintapyyntö ja siihen liittyvät havainnot osoittavat uskottavasti, että ympäristövahinko on tapahtunut, toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava näitä havaintoja ja toimintapyyntöjä. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisen viranomaisen on annettava asianomaiselle toiminnanharjoittajalle tilaisuus ilmoittaa näkemyksensä toimintapyynnöstä ja siihen liittyvistä havainnoista.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisimman pian ja kansallisen lainsäädännön asiaankuuluvien säännösten mukaisesti ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetuille henkilöille, jotka ilmoittivat havainnoista viranomaisille, tekemästään päätöksestä suostua pyynnön mukaisiin toimiin tai kieltäytyä niistä sekä perusteltava päätöksensä.

5. Jäsenvaltio voi päättää, ettei se sovella 1–4 kohdan säännöksiä tapauksiin, joissa on kyse välittömästä vahingon uhasta.

13 artikla

Muutoksenhakukeinot

1. Edellä 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla henkilöillä on oikeus tämän direktiivin nojalla panna vireille menettely sellaisessa tuomioistuimessa tai muussa riippumattomassa ja puolueettomassa julkisessa elimessä, jolla on toimivalta tutkia toimivaltaisen viranomaisen päätösten, toimien tai toimimatta jättämisten muodollinen ja aineellinen lainmukaisuus.

2. Tämä direktiivi ei rajoita kansallisen lainsäädännön niiden säännösten noudattamista, jotka sääntelevät oikeussuojan saatavuutta, eikä niiden, jotka edellyttävät kaikkien hallinnollisten muutoksenhakukeinojen käyttöä ennen oikeudelliseen menettelyyn turvautumista.

14 artikla

Rahavakuus

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimia edistääkseen sitä, että asianomaiset taloudelliset ja rahoitusalan toiminnanharjoittajat kehittävät rahavakuutta koskevia järjestelyjä ja markkinoita, mukaan lukien maksukyvyttömyystapauksissa sovellettavat rahoitusjärjestelmät, jotta toiminnanharjoittajat voivat käyttää rahoitusvakuuksia tämän direktiivin mukaisen vastuun kattamiseen.

2. Komission on ennen ... (*) esitettävä kertomus tämän direktiivin tehokkuudesta ympäristövahinkojen tosiasiallisessa korjaamisessa, sekä siitä, onko liitteen III kattamia toimintoja varten saatavissa kohtuullisella hinnalla ja ehdoin vakuutuksia ja muuntyyppisiä rahavakuuksia. Tämän kertomuksen perusteella komissio voi tehdä pakollista rahavakuutta koskevia ehdotuksia.

15 artikla

Jäsenvaltioiden välinen yhteistyö

1. Jos ympäristövahinko vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa useisiin jäsenvaltioihin, näiden jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä, myös vaihtamalla asianmukaisia tietoja, jotta voidaan varmistaa tällaista ympäristövahinkoa koskevat ehkäisevät ja tarvittaessa korjaavat toimet.

2. Kun ympäristövahinko on tapahtunut, on sen jäsenvaltion, jonka alueella vahinko on aiheutunut, toimitettava riittävät tiedot vahingolle mahdollisesti alttiiksi joutuneille jäsenvaltioille.

3. Kun jäsenvaltio toteaa rajojensa sisällä vahingon, jota ei ole aiheutettu sen rajojensisäpuolella, se voi ilmoittaa asiasta komissiolle ja muille asianomaisille jäsenvaltioille. Se voi antaa suosituksia ehkäisevien tai korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi ja pyrkiä tämän direktiivin mukaisesti perimään takaisin kustannukset, joita sille on aiheutunut ehkäisevien tai korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

(*) 8 vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

16 artikla

Suhde kansalliseen lainsäädäntöön

1. Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta tiukempia säännöksiä ympäristövahinkojen ehkäisemisestä ja korjaamisesta, mukaan lukien uusien ehkäisemistä ja korjaamista koskevien tämän direktiivin vaatimusten alaisten toimintojen ja vastuuseen asetettavien osapuolten määrittäminen.

2. Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltiota antamasta asianmukaisia säännöksiä esimerkiksi sen estämiseksi, että peritään päällekkäisiä korvauksia tilanteissa, joissa korvauksia hakee sekä tämän direktiivin mukainen toimivaltainen viranomainen että henkilö, jonka omaisuudelle ympäristövahinko aiheuttaa haittaa.

17 artikla

Ajallinen soveltaminen

Tätä direktiiviä ei sovelleta

— vahinkoihin, jotka ovat aiheutuneet ennen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päivää tapahtuneista päästöistä, tapahtumista tai tilanteista;

— vahinkoihin, jotka ovat aiheutuneet 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päivän jälkeen tapahtuneista päästöistä, tapahtumista tai tilanteista, jos ne johtuvat tietyn toiminnan harjoittamisesta, joka on tapahtunut ja päättynyt ennen mainittua päivämäärää;

— vahinkoihin, jos vahingon aiheuttaneesta päästöstä, tapahtumasta tai tilanteesta on kulunut yli 30 vuotta.

18 artikla

Kertomukset ja tarkistaminen

1. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle kertomus tämän direktiivin soveltamisesta saaduista kokemuksista . . . (*) mennessä. Kertomusten on sisällettävä liitteessä VI tarkoitetut tiedot.

2. Komissio antaa tämän perusteella neuvostolle ja Euroopan parlamentille ennen . . . (**) kertomuksen, johon sisältyy aiheellisia muutosehdotuksia.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetussa kertomuksessa tarkastellaan

a) 4 artiklan 2 ja 4 kohdan soveltamista liittyen siihen, että tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty pilaantuminen, joka kuuluu liitteissä IV ja V lueteltujen kansainvälisten välineiden soveltamisalaan, ottaen erityisesti huomioon asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla, kuten IMOssa ja Euratomissa, ja kansainvälisistä yleissopimuksista saadut kokemukset ja sen, missä määrin kyseiset välineet ovat tulleet voimaan ja/tai on pantu täytäntöön jäsenvaltioissa ja/tai missä määrin niitä on muutettu sekä ottaen huomioon kaikki tällaisista toiminnoista aiheutuneet asiaan vaikuttavat ympäristövahinkotapaukset ja toteutetut korjaavat toimet;

b) tämän direktiivin soveltamista muuntogeenisten organismien (GMO:t) aiheuttamiin ympäristövahinkoihin; tätä on tarkasteltava erityisesti asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla ja kansainvälisistä yleissopimuksista, esimerkiksi biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksesta ja Cartagenan bioturvallisuuspöytäkirjasta saatujen kokemusten pohjalta; lisäksi on otettava huomioon GMO:ien aiheuttamien ympäristövahinkotapausten seuraukset;

c) tämän direktiivin soveltamista suojeltaviin lajeihin ja luontotyyppeihin;

d) välineitä, jotka voidaan mahdollisesti sisällyttää liitteisiin III, IV ja V.

19 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan . . . (***) mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säädökset sekä vastaavuustaulukko tämän direktiivin säännöksistä ja antamistaan kansallisista säännöksistä.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

21 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty . . .

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

(*) Yhdeksän vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

(**) Kymmenen vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

(***) Kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

LIITE I

2 ARTIKLAN 1 KOHDAN a ALAKOHDASSA TARKOITETUT PERUSTEET

Sellaisten vahinkojen merkittävyys, jotka vaikuttavat haitallisesti luontotyyppien tai lajien suojelun suotuisan tason saavuttamiseen tai ylläpitämiseen, on arvioitava suhteessa niiden suojelun tasoon vahingon tapahtumishetkellä sekä niiden tuottamiin palveluihin ja luonnolliseen uudistumiskykyyn. Perustilan merkittävät haitalliset muutokset olisi määritettävä muun ohessa seuraavien mitattavissa olevien tietojen perusteella:

— yksilöiden lukumäärä, niiden esiintymistiheys tai esiintymisalue;

— tiettyjen yksilöiden tai vahingoittuneen alueen merkitys suhteessa kyseisen lajin tai luontotyypin suojeluun, lajin tai luontotyypin harvinaisuus (arvioituna paikallisesti, alueellisesti ja ylemmällä tasolla, yhteisön taso mukaan luettuna);

— lajin leviämiskyky (kyseiselle lajille tai kannalle ominaisen dynamiikan mukaan) tai elinkelpoisuus eli luontotyypin luontainen uudistumiskyky (sille tyypillisille lajeille tai niiden kannoille ominaisen dynamiikan mukaan);

— lajin tai luontotyypin kyky palautua nopeasti vahingon tapahduttua ilman muita toimia kuin tehostetut suojelutoimet sellaiseen tilaan, joka johtaa pelkästään lajin tai luontotyypin dynamiikan ansiosta tilaan, jota voidaan pitää perustilaa vastaavana tai sitä parempana.

Vahingot, joilla on todistettavasti vaikutuksia ihmisten terveyteen, on luokiteltava merkittäviksi vahingoiksi.

Seuraavia ei tarvitse luokitella merkittäviksi vahingoiksi:

— kielteiset muutokset, jotka ovat vähäisempiä kuin kyseisen lajin tai luontotyypin kannalta normaaleiksi katsottavat luonnolliset vaihtelut,

— kielteiset muutokset, jotka johtuvat luonnollisista syistä tai toimista, jotka kuuluvat alueiden normaaliin hoitoon sellaisena kuin hoito on määritelty luontotyyppiä koskevissa rekistereissä tai tavoiteasiakirjoissa tai kuin alueen omistajat tai toiminnanharjoittajat ovat hoidon aiemmin toteuttaneet,

— lajeille tai elinympäristöille aiheutuneet vahingot, joiden osalta on todettu, että lajit tai elinympäristöt palautuvat lyhyessä ajassa ja ilman toimenpiteitä joko perustilaan tai sellaiseen tilaan, joka johtaa pelkästään lajin tai luontotyypin dynamiikan ansiosta tilaan, jota voidaan pitää perustilaa vastaavana tai sitä parempana.

LIITE II

YMPÄRISTÖVAHINKOJEN KORJAAMINEN

Tässä liitteessä esitetään yhteiset puitteet, joita on noudatettava valittaessa parhaiten soveltuvat toimenpiteet ympäristövahinkojen korjaamisen varmistamiseksi.

1. VESILLE, SUOJELTAVILLE LAJEILLE JA LUONTOTYYPEILLE AIHEUTUNEIDEN VAHINKOJEN KORJAAMINEN

Ympäristövahingot korjataan vesille, suojeltaville lajeille ja luontotyypeille aiheutuneiden vahinkojen osalta palauttamalla ympäristö perustilaan ensisijaisin, täydentävin ja korvaavin toimin. Tällöin tarkoitetaan:

a) ”ensisijaisella” korjaamisella kaikkia korjaavia toimenpiteitä, joiden avulla vahingoittuneet luonnonvarat ja/tai huonontuneet palvelut palautetaan perustilaan tai niiden tilaa muutetaan perustilan suuntaan;

b) ”täydentävällä” korjaamisella kaikkia luonnonvaroihin ja/tai palveluihin liittyviä korjaavia toimenpiteitä, joilla korvataan se, että ensisijaisella korjaamisella ei ole voitu täysimääräisesti palauttaa ennalleen vahingoittuneita luonnonvaroja ja/tai palveluja;

c) ”korvaavalla” korjaamisella kaikkia toimia, jotka on toteutettu luonnonvarojen ja/tai palvelujen sellaisten väliaikaisten menetysten korvaamiseksi, joita ilmenee vahingon tapahtumapäivästä siihen saakka, kun ensisijainen korjaaminen on vaikuttanut täysimääräisesti;

d) ”väliaikaisilla menetyksillä” tarkoitetaan menetyksiä, jotka aiheutuvat siitä, että vahingoittuneet luonnonvarat ja/tai palvelut eivät kykene suoriutumaan ekologisista tehtävistään tai tuottamaan palveluja muille luonnonvaroille tai yleisölle ennen kuin ensisijaiset tai täydentävät toimenpiteet ovat vaikuttaneet. Siihen eivät kuulu kansalaisille suoritettavat taloudelliset korvaukset.

Jos ensisijaisella korjaamisella ei saada ympäristöä palautetuksi sen perustilaan, toteutetaan täydentäviä korjaustoimia. Lisäksi toteutetaan korvaavaa korjaamista väliaikaisten menetysten korvaamiseksi.

Ympäristövahinkojen korjaaminen vesien, suojeltavien lajien ja luontotyyppien vahingoittumisen osalta edellyttää kaikkien ihmisten terveyttä vaarantavien huomattavien riskien poistamista.

1.1 **Vahinkojen korjaamisen tavoitteet**

Ensisijaisen korjaamisen tarkoitus

1.1.1 Ensisijaisen korjaamisen tarkoituksena on palauttaa vahingoittuneet luonnonvarat ja/tai palvelut perustilaan tai perustilan suuntaan.

Täydentävän korjaamisen tarkoitus

1.1.2 Jos vahingoittuneet luonnonvarat ja/tai palvelut eivät palaudu perustilaan, ryhdytään täydentävään korjaamiseen. Täydentävän korjaamisen tarkoituksena on saada aikaan, tarvittaessa vaihtoehtoisella alueella, sama luonnonvarojen ja/tai palvelujen taso kuin joka olisi ollut käytössä, jos vahingoittunut alue olisi palautettu perustilaansa. Jos on mahdollista ja aiheellista, vaihtoehtoisen alueen olisi oltava maantieteellisessä yhteydessä vahingoittuneeseen alueeseen, ottaen huomioon asianomaisen väestön edut.

Korvaavan korjaamisen tarkoitus

1.1.3 Korvaavalla korjaamisella korvataan luonnonvarojen ja palvelujen väliaikaiset menetykset ennen palautumista. Tämä korvaaminen muodostuu suojeltaviin luontotyyppeihin ja lajeihin tai veteen kohdistuvista lisäparannuksista joko vahingoittuneella alueella tai vaihtoehtoisella alueella. Siihen eivät kuulu taloudelliset korvaukset kansalaisille.

1.2 **Korjaavien toimenpiteiden määrittäminen**

Ensisijaiset korjaavat toimenpiteet

1.2.1 On tarkasteltava vaihtoehtoisia toimia, joilla luonnonvarat ja palvelut palautetaan suoraan perustilaan nopeutetussa aikataulussa, tai luonnollisen palautumisen kautta.

Täydentävät ja korvaavat korjaavat toimenpiteet

1.2.2 Täydentävien ja korvaavien korjaavien toimenpiteiden laajuutta määritettäessä on ensin tarkasteltava mahdollisuutta käyttää vastaavan luonnonvaran tai vastaavan palvelun lähestymistapaa. Tällöin on ensin tarkasteltava toimia, joilla varmistetaan luonnonvarat ja/tai palvelut, jotka ovat samantyyppisiä ja -laatuisia sekä määrältään samanlaisia kuin vahingoittuneet luonnonvarat ja/tai palvelut. Jos tämä ei ole mahdollista, on tarjottava vaihtoehtoisia luonnonvaroja ja/tai palveluita. Esimerkiksi laadun heikkeneminen voidaan korvata lisäämällä korjaavien toimenpiteiden määrää.

1.2.3 Jollei ole mahdollista käyttää ensisijaista vastaavan luonnonvaran tai vastaavan palvelun lähestymistapaa, on käytettävä vaihtoehtoisia arviointitekniikoita. Toimivaltainen viranomainen voi määrätä menetelmän, kuten rahallisen arvon arvioinnin, tarvittavien täydentävien ja korvaavien korjaavien toimenpiteiden laajuuden määrittämiseksi. Jos menetettyjen luonnonvarojen ja/tai palvelujen arviointi on mahdollista, mutta korvaavien luonnonvarojen ja/tai palvelujen arviointia ei voida suorittaa kohtuullisessa ajassa tai kohtuullisin kustannuksin, toimivaltainen viranomainen voi valita korjaavia toimenpiteitä, joiden kustannukset ovat samansuuruiset kuin menetettyjen luonnonvarojen ja/tai palvelujen arvioitu rahallinen arvo.

Täydentävät ja korvaavat korjaavat toimenpiteet olisi suunniteltava sellaisiksi, että niillä saadaan aikaan lisää luonnonvaroja ja/tai palveluja siten, että otetaan huomioon myös ajallinen tärkeysjärjestys ja korjaavien toimenpiteiden vaatima aika. Esimerkiksi mitä pidempi aika kuluu ennen kuin perustilaan palauttaminen on saavutettu, sitä suurempi määrä korvaavia korjaavia toimenpiteitä toteutetaan (muiden tekijöiden pysyessä ennallaan).

1.3 **Korjaavien vaihtoehtojen valinta**

1.3.1 Kohtuulliset korjaavat vaihtoehdot olisi arvioitava parhain käytettävissä olevin tekniikoin, jos ne on määritelty, seuraavin perustein:

— kunkin vaihtoehdon vaikutus kansanterveyteen ja yleiseen turvallisuuteen,

— vaihtoehdon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset,

— kunkin vaihtoehdon onnistumisen todennäköisyys,

— missä määrin kullakin vaihtoehdolla ehkäistään tulevia vahinkoja ja vaihtoehdon toteuttamisella vältetään muille kohteille aiheutuvia vahinkoja,

— miten kukin vaihtoehto hyödyttää kutakin luonnonvarojen ja/tai palvelun osaa,

— missä määrin kussakin vaihtoehdossa otetaan huomioon asiaankuuluvat sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuurinäkökohdat sekä muut sijaintiin liittyvät erityistekijät,

— aika, jonka kuluessa ympäristövahinkojen korjaaminen toteutuu,

— missä määrin eri vaihtoehtojen avulla ympäristövahinkoja kärsinyt alue saadaan palautumaan,

— maantieteellinen yhteys vahingoittuneeseen alueeseen.

1.3.2 Kun arvioidaan korjaavien toimien eri vaihtoehtoja, voidaan valita ensisijaisia korjaavia toimenpiteitä, joilla ei täysin palauteta vahingoittuneita vesiä, vahingoittunutta suojeltavaa lajia tai luontotyyppiä perustilaan tai joilla se palautetaan perustilaan hitaammin. Tämä päätös voidaan tehdä ainoastaan, jos kyseisen päätöksen vuoksi alkuperäisellä alueella menetetyt luonnonvarat ja/tai palvelut korvautuvat lisäämällä täydentäviä tai korvaavia toimia niin, että saadaan aikaan samantasoiset luonnonvarat ja/tai palvelut kuin ne, jotka menetettiin. Näin on esimerkiksi silloin, kun vastaavat luonnonvarat ja/tai palvelut voitaisiin saada aikaan toisaalla pienemmin kustannuksin. Nämä korjaavat lisätoimenpiteet määritetään alakohdassa 1.2.2 olevien sääntöjen mukaisesti.

1.3.3 Poiketen siitä, mitä alakohdassa 1.3.2 säädetään, ja 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti, toimivaltaisella viranomaisella on oikeus päättää, ettei muita korjaavia toimia toteuteta, jos

a) tähän mennessä toteutetut korjaavat toimenpiteet takaavat sen, ettei enää ole olemassa huomattavaa vakavaa vaaraa ihmisten terveydelle, vesille tai suojeltaville lajeille ja luontotyypeille, ja

b) niiden korjaavien toimenpiteiden kustannukset, jotka olisi toteutettava perustilan tai vastaavan tason saavuttamiseksi, olisivat suhteettomia saavutettaviin ympäristöllisiin hyötyihin nähden.

2. MAAPERÄLLE AIHEUTUNEIDEN VAHINKOJEN KORJAAMINEN

On toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan ainakin se, että kyseessä olevat saasteet poistetaan, niitä valvotaan tai vähennetään tai ne eristetään siten, että pilaantunut maaperä, ottaen huomioon sen tämänhetkisen käytön tai hyväksytyn tulevan käytön vahinkohetkellä, ei enää aiheuta huomattavaa vaaraa ihmisten terveydelle. Tällaisten riskien olemassaolo on arvioitava sellaisilla riskinarviointimenettelyillä, joissa otetaan huomioon maaperän ominaisuudet ja käyttötarkoitus, vahingollisten aineiden, valmisteiden, eliöiden tai mikro-organismien tyyppi ja pitoisuus, niiden esiintymisriski ja leviämismahdollisuus. Varmistetaan, että käyttö tapahtuu vahingon tapahtumisen aikana voimassa olleiden maankäyttösääntöjen tai muiden asiaa koskevien sääntöjen perusteella, jos sellaisia on.

Jos maan käyttöä muutetaan, toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet ihmisten terveydelle aiheutuvan vakavan vaaran ehkäisemiseksi.

Jos maankäyttösääntöjä ei ole, maa-alueen käyttö määräytyy vahingon tapahtumapaikan luonteen mukaisesti sen arvioitu kehitys huomioon ottaen.

On otettava huomioon mahdollisuus luonnolliseen palautumiseen ilman ihmisen suoraa vaikuttamista palautumiseen.

LIITE III

3 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUT TOIMINNOT

1. Ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi 24 päivänä syyskuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/61/EY ([1]) mukaisesti lupaa edellyttävä laitosten toiminta. Tällä tarkoitetaan kaikkia direktiivin 96/61/EY liitteessä I mainittuja toimintoja lukuun ottamatta niitä laitoksia tai laitoksen osia, joita käytetään uusia tuotteita ja prosesseja koskevaan tutkimukseen tai niiden kehittämiseen ja testaamiseen.

2. Jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY ja vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY ([2]) perusteella lupaa tai rekisteröintiä edellyttävät jätehuoltotoimet, mukaan lukien jätteiden ja vaarallisten jätteiden keräily, kuljetus, talteenotto ([3]) ja kaatopaikalle sijoittaminen sekä kyseisten toimien valvonta sekä kaatopaikkojen seuranta.

   Näihin toimiin kuuluvat muun muassa kaatopaikkojen toiminta kaatopaikoista 26 päivänä huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY ([4]) sekä polttolaitosten toiminta jätteenpoltosta 4 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/76/EY ([5]) mukaisesti.

   Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi jäsenvaltiot voivat päättää, että näihin toimiin ei kuulu sellaisen yhdyskuntien jätevedenpuhdistamojen lietteen levittäminen, joka on käsitelty hyväksyttyjen normien mukaisesti käytettäväksi maataloudessa.

3. Kaikki sellaiset päästöt sisämaan pintavesiin, jotka edellyttävät ennakkolupaa tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta 4 päivänä toukokuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/464/ETY ([6]) mukaisesti.

4. Kaikki sellaiset päästöt pohjavesiin, jotka edellyttävät ennakkolupaa pohjaveden suojelemisesta tiettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamalta pilaantumiselta 17 päivänä joulukuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 80/68/ETY ([7]) mukaisesti.

5. Sellaisten pilaavien aineiden päästöt ja injektointi pinta- tai pohjavesiin, jotka edellyttävät direktiivin 2000/60/EY perusteella lupaa, hyväksyntää tai rekisteröintiä.

6. Vedenotto ja patoaminen, joka edellyttää direktiivin 2000/60/EY perusteella ennalta haettavaa lupaa.

7. Jäljempänä mainittujen vaarallisten aineiden valmistus, käyttö, varastointi, käsittely, täyttö, päästäminen ympäristöön ja paikan päällä tapahtuva siirtäminen:

   a) vaaralliset aineet sellaisina kuin ne on määritelty vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä kesäkuuta 1967 annetun neuvoston direktiivin 67/548/ETY ([8]) 2 artiklan 2 kohdassa,

   b) vaaralliset aineet sellaisina kuin ne on määritelty vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 31 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/45/ETY ([9]) 2 artiklan 2 kohdassa,

   c) kasvinsuojeluaineet sellaisina kuin ne on määritelty kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY ([10]) 2 artiklan 1 kohdassa, sekä

([1]) EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/35/EY (EUVL L 156, 25.6.2003, s. 17).

([2]) EYVL L 194, 25.7.1975, s. 39, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 96/350/EY (EYVL L 135, 6.6.1996, s. 32).

([3]) EYVL L 377, 31.12.1991, s. 20, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 94/31/EY (EYVL L 168, 2.7.1994, s. 28).

([4]) EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1.

([5]) EYVL L 332, 28.12.2000, s. 91.

([6]) EYVL L 129, 18.5.1976, s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/60/EY (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

([7]) EYVL L 20, 26.1.1980, s. 43, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/692/ETY (EYVL L 377, 31.12.1991, s. 48).

([8]) EYVL L 196, 16.8.1967, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 807/2003 (EUVL L 122, 16.5.2003, s. 36).

([9]) EYVL L 200, 30.7.1999, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 2001/60/EY (EYVL L 226, 22.8.2001, s. 5).

([10]) EYVL C 230, 19.8.1991, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 806/2003 (EUVL L 122, 6.5.2003, s. 1).

d) biosidituotteet sellaisina kuin ne on määritelty biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY ([1]) 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

8. Vaarallisten tai pilaavien aineiden tie-, rautatie-, sisävesi-, meri- tai ilmakuljetukset, sellaisina kuin ne on määritelty joko vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 21 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston direktiivin 94/55/EY ([2]) liitteessä A, vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 23 päivänä heinäkuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/49/EY ([3]) liitteessä tai vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavia aluksia koskevista vähimmäisvaatimuksista niiden ollessa matkalla yhteisön merisatamiin tai poistuessa niistä 13 päivänä syyskuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/75/ETY ([4]).

9. Sellaisten laitosten käyttö, jotka edellyttävät teollisuuslaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen estämisestä 28 päivänä kesäkuuta 1984 annetun neuvoston direktiivin 84/360/ETY ([5]) mukaista lupaa siltä osin kuin kyse on edellä mainitun direktiivin soveltamisalaan kuuluvien epäpuhtauksien päästöistä ilmaan.

10. Muuntogeenisten mikro-organismien suljettu käyttö, mukaan lukien kuljetus sellaisena kuin se on määritelty geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa oloissa 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/219/ETY ([6]).

11. Muuntogeenisten organismien tarkoituksellinen levittäminen ympäristöön, kuljetus ja markkinoille saattaminen sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/18/EY ([7]).

12. Euroopan unionissa, Euroopan unioniin tai Euroopan unionista tapahtuvat maan rajat ylittävät jätteiden siirrot, jotka edellyttävät lupaa tai jotka kielletään Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastuksesta 1 päivänä helmikuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93 ([8]) mukaisesti.

([1]) EYVL L 123, 24.4.1998, s. 1.

([2]) EYVL L 319, 12.12.1994, s. 7, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2003/28/EY (EUVL L 90, 8.4.2003, s. 45).

([3]) EYVL L 235, 17.9.1996, s. 25, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2003/29 (EUVL L 90, 8.4.2003, s. 47).

([4]) EYVL L 247, 5.10.1993, s. 19, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/84 (EYVL L 324, 29.11.2002, s. 53).

([5]) EYVL L 188, 16.7.1984, s. 20, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/692/ETY (EYVL L 377, 31.12.1991, s. 48).

([6]) EYVL L 117, 8.5.1990, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2001/204/EY (EYVL L 73, 15.3.2001, s. 32).

([7]) EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston päätöksellä 2002/811/EY (EYVL L 280, 18.10.2002, s. 22).

([8]) EYVL L 30, 6.2.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2557/2001 (EYVL L 349, 31.12.2001, s. 1).

LIITE IV

4 ARTIKLAN 2 KOHDASSA TARKOITETUT KANSAINVÄLISET YLEISSOPIMUKSET

a) öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta 27 päivänä marraskuuta 1992 tehty kansainvälinen yleissopimus

b) öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta 27 päivänä marraskuuta 1992 tehty kansainvälinen yleissopimus

c) siviilioikeudellisesta korvausvastuusta bunkkeriöljyvahingoissa 23 päivänä maaliskuuta 2001 tehty kansainvälinen yleissopimus

d) vahingonkorvausvastuusta vaarallisten ja haitallisten aineiden merikuljetusten yhteydessä 3 päivänä toukokuuta 1996 tehty kansainvälinen yleissopimus

e) vahingonkorvausvastuusta vaarallisten aineiden maanteitse, rautateitse ja sisävesitse tapahtuvien kuljetusten yhteydessä 10 päivänä lokakuuta 1989 tehty yleissopimus

LIITE V

4 ARTIKLAN 4 KOHDASSA TARKOITETUT KANSAINVÄLISET YLEISSOPIMUKSET

a) vahingonkorvausvastuusta ydinvoiman alalla 29 päivänä heinäkuuta 1960 tehty Pariisin yleissopimus sekä Brysselissä 31 päivänä tammikuuta 1963 allekirjoitettu lisäyleissopimus

b) korvausvastuusta ydinvahinkojen alalla 21 päivänä toukokuuta 1963 tehty Wienin yleissopimus

c) ydinvahinkojen lisäkorvauksista 12 päivänä syyskuuta 1997 tehty yleissopimus

d) Wienin ja Pariisin yleissopimusten soveltamisesta 21 päivänä syyskuuta 1988 tehty yhteispöytäkirja

e) vahingonkorvausvastuusta ydinaineiden merikuljetuksen yhteydessä 17 päivänä joulukuuta 1971 tehty Brysselin yleissopimus

LIITE VI

18 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUT TIEDOT

Direktiivin 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin kertomuksiin on sisällytettävä luettelo tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista ympäristövahinko- ja vastuutapauksista sekä kustakin niistä seuraavat tiedot:

1) Ympäristövahingon tyyppi, vahingon tapahtumis- ja tai havaitsemispäivä sekä päivä, jona tämän direktiivin mukaiset menettelyt käynnistettiin.

2) Korvausvelvollisten oikeushenkilöiden toimialaluokan koodi (*).

3) Tieto siitä, ovatko korvausvelvolliset osapuolet tai korvaukseen oikeutetut yksiköt turvautuneet oikeudellisiin uudelleenkäsittelymenettelyihin. (Kantajien tyyppi ja menettelyn tulos on ilmoitettava.)

4) Korjaamisprosessin tulos.

5) Menettelyjen päättämispäivä.

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää kertomuksiinsa kaikki muut tiedot, joita ne pitävät hyödyllisinä tämän direktiivin toimivuuden asianmukaiseksi arvioimiseksi, esimerkiksi seuraavat tiedot:

1) Tässä direktiivissä määritellyistä korjaavista ja ehkäisevistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset, jotka korvausvelvolliset osapuolet ovat maksaneet suoraan, jos tällaiset tiedot ovat saatavissa, jotka on peritty korvausvelvollisilta, tai joita ei ole saatu perittyä korvausvelvollisilta. (Syyt tähän olisi ilmoitettava.)

2) Tämän direktiivin mukaisesti käytettyjen rahavakuutta koskevien välineiden edistämiseksi ja toimeenpanemiseksi toteutettujen toimien tulokset.

3) Arvio julkishallinnolle vuosittain aiheutuneista hallinnollisista lisäkustannuksista, jotka johtuvat tämän direktiivin täytäntöönpanoon ja sen noudattamisen valvomiseen tarvittavien hallinnollisten rakenteiden luomisesta ja käytöstä.

(*) Voidaan käyttää NACE-koodia (neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90 Euroopan yhteisön tilastollisista toimialaluokituksista (EYVL L 293, 24.10.1990, s. 1)).

NEUVOSTON PERUSTELUT

I JOHDANTO

1. Komissio esitti 21.2.2002 neuvostolle ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

2. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 14.5.2003.

   Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 18.7.2002.

   Alueiden komitea ilmoitti 9.4.2002 päivätyssä kirjeessä, ettei se aio antaa lausuntoa.

3. Neuvosto vahvisti 18. syyskuuta 2003 yhteisen kantansa perustamissopimuksen 251 artiklan mukaisesti.

II TAVOITE

Direktiivin tarkoituksena on luoda järjestelmä, jolla ympäristövahinkoja ehkäistäisiin tai korjattaisiin. Ehdotus perustuu saastuttaja maksaa -periaatteeseen: toiminnanharjoittaja, jonka toiminta on aiheuttanut ympäristövahingon tai sen välittömän uhan, asetetaan taloudelliseen korvausvastuuseen ehkäisevistä tai korjaavista toimenpiteistä. Näin toiminnanharjoittajia kannustetaan ottamaan käyttöön toimenpiteitä ja kehittämään käytäntöjä ympäristövahinkojen riskien vähimmäistämiseksi, jolloin toiminnanharjoittajille aiheutuvien taloudellisten seuraamusten todennäköisyys pienenisi.

Institutionaaliset ja menettelyihin liittyvät yksityiskohtaiset järjestelyt tavoitteisiin pääsemiseksi jätetään toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti hyvin suuressa osin jäsenvaltioille.

Eräitä sääntöjä kuitenkin vahvistetaan saavutettavista ennallistamistavoitteista ja tavoista, joilla toimet niiden saavuttamiseksi voidaan valita, jotta jäsenvaltioissa noudatettaisiin tiettyjä yhteisiä vähimmäisperusteita tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi.

III YHTEISEN KANNAN ANALYYSI

1. Yleistä

Direktiivin soveltamisala kattaa ammatillisten toimintojen maaperälle, vesille ja biodiversiteetille aiheuttamat ympäristövahingot (lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia). Direktiivi ei kata taloudellisia menetyksiä. Siinä velvoitetaan toiminnanharjoittajat toteuttamaan omalla kustannuksellaan ehkäiseviä toimia, kun vahingon välitön uhka on olemassa, ja korjaavia toimia, kun ympäristövahinko on tapahtunut.

Direktiivissä erotetaan toisistaan tietyt riskialttiit ammatilliset toiminnot – lueteltu liitteessä – joiden aiheuttamat ympäristövahingot direktiivi kattaa kokonaan ja joiden osalta sovelletaan ankaraa korvausvastuuta, sekä muut kuin liitteessä luetellut ammatilliset toiminnot, joiden osalta direktiivi kattaa vain suojeltaville lajeille ja luontotyypeille aiheutuneet vahingot, kun toiminnanharjoittaja on toiminut tuottamuksellisesti tai huolimattomasti.

Lisäksi direktiivissä säädetään, että tahot, joiden etua vahinko koskee, voivat vaatia toimintaa. Edelleen siinä säädetään jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä rajat ylittävän pilaantumisen yhteydessä ja kannustetaan kehittämään taloudellisen vakuuden välineitä. Direktiivin säännöksiä ei sovelleta takautuvasti eli ne eivät koske vahinkoja, jotka ovat tapahtuneet ennen sen täytäntöönpanopäivää.

Komissio on hyväksynyt neuvoston vahvistaman yhteisen kannan.

2. Euroopan parlamentin tarkistukset

Euroopan parlamentti hyväksyi 14.5.2003 pidetyssä täysistuntoäänestyksessä *48 tarkistusta* ehdotukseen.

Neuvosto:

a) *sisällytti* yhteiseen kantaan *26 tarkistusta* kokonaisuudessaan, osittain tai periaatteen osalta seuraavasti:

   Tarkistus 2: tarkistuksen toisen osan ajatus on sisällytetty johdanto-osan 1 kappaleeseen; viittausta nykyisten pilaantuneiden alueiden tarkkaan lukumäärään ei pidetty tarpeellisena.

Tarkistus 3: tarkistuksen ensimmäisen osan sisältö on johdanto-osan 2 kappaleessa; toista osaa ei otettu mukaan, koska direktiivissä ei yleisesti säädetä korvausvastuun rajasta.

Tarkistus 7: johdanto-osan 10 kappaleessa otetaan tietyssä määrin huomioon tämän tarkistuksen viimeinen osa; atomienergiaa koskevan kysymyksen osalta neuvosto yhtyy komission kantaan.

Tarkistus 10 on osittain sisällytetty johdanto-osan 13 kappaleeseen.

Tarkistus 14 on otettu johdanto-osan 22 kappaleeseen.

Tarkistus 16 on otettu johdanto-osan 25 kappaleeseen ja tarkistus 18 johdanto-osan 30 kappaleeseen.

Tarkistus 21 sisältyy osittain johdanto-osan 31 kappaleeseen, vaikka neuvosto kannattaakin pidempää aikaväliä komission suorittamaa tarkistusta koskevan ajoituksen osalta.

Määritelmiä koskeva tarkistus [93, 94, 23, 90, 95, 96 ja 97]: suurin osa tästä tarkistuksesta sisältyy 2 artiklaan. Erityisesti ilmauksia ”biologinen monimuotoisuus” (nyt ”suojeltavat lajit ja luontotyypit”), ”suojelun taso” ja ”arvo” (poistettu) koskevia määritelmiä on muutettu Euroopan parlamentin ehdottamaan suuntaan, joskus vähän sanamuotoa muuttaen. ”Vahingon” määritelmää on yksinkertaistettu ja ”toiminnanharjoittajan” määritelmää laajennettu tarkistuksessa ehdotettujen suuntaviivojen mukaisesti. Neuvosto yhtyy kuitenkin tämän tarkistuksen toista osaa koskeviin komission huomautuksiin, erityisesti ”biologista monimuotoisuutta” ja ”toiminnanharjoittajaa” koskevien määritelmien osalta ja ”säteilyä” koskevan lisäyksen osalta.

Tarkistus [85, 99]: osa tätä tarkistusta, joka koskee direktiivin soveltamisalan ja kansainvälisten sopimusten välistä yhteyttä, on asiasisällöltään otettu 4 artiklan 2 kohtaan ja 18 artiklan 2 ja 3 kohtaan (direktiivin tarkistamisen osalta). Tämän tarkistuksen muilta osin neuvosto yhtyy komission perusteluihin.

Tarkistus 100 on suurimmaksi osaksi otettu 5 artiklaan. Sen viimeiseen osaan liittyen neuvosto ei voinut hyväksyä jäsenvaltioille osoitettua velvoitetta varmistaa, että ehkäisevät toimenpiteet on toteutettu, jos toiminnanharjoittaja ei ole huolehtinut velvoitteistaan (valtion toissijainen vastuu). Neuvoston mukaan toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä päätös toimista tapauskohtaisesti.

Tarkistus 101: 6 ja 7 artikla kattavat tarkistuksen suurimmaksi osaksi. Neuvoston kanta valtion toissijaiseen vastuuseen on esitetty edellä (ks. tarkistus 100). Neuvosto katsoo, että toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta tapauskohtaisesti.

Tarkistus 32: 6 artiklan 1 kohta kattaa tämän tarkistuksen sisällön, sillä siinä toiminnanharjoittaja velvoitetaan toimimaan ilman, että toimivaltainen viranomainen sitä pyytää.

Tarkistus 36: menettely, joka koskee kustannusten perintää vahingon aiheuttaneelta kolmannelta osapuolelta, ei nimenomaisesti sisälly 8 artiklan 2 kohdan uuteen muotoiluun. Tästä mahdollisuudesta on kuitenkin selvästi säädetty 10 artiklassa.

Tarkistus [86, 103 ja 38] sisältyy osittain 4 artiklaan, jossa luvanvaraisen toiminnan tai toimintahetken tieteellisiin ja teknisiin tietoihin perustuvan toiminnan yhteydessä tapahtunut vahinko poistetaan poikkeusten luettelosta ja sisällytetään sen sijaan ehkäisemisestä ja korvaamisesta aiheutuvia kustannuksia koskevaan 8 artiklaan. Neuvosto ei lisännyt mainintaa terrorismista 4 artiklaan, koska katsoi, että sellainen mahdollisuus sisältyisi tapauksesta riippuen joko ilmaisuun ”vihollisuudet” (4 artiklan 1 kohdan a alakohta) tai 8 artiklan 3 kohdan a alakohdassa olevaan kolmannen osapuolen aiheuttamaan vahinkoon. Neuvosto oli myös sitä mieltä, että ”hyvää maa- ja metsätalouskäytäntöä” koskeva erityinen maininta ei ollut tarpeen, koska asiaa käsitellään paremmin 8 artiklan 4 kohdan b alakohdan horisontaalisäännöksessä (senhetkiset tieteelliset ja tekniset tiedot).

4 artiklan johdantovirkettä ei myöskään ole muutettu, jotta vältetään direktiivin soveltamisalan laajeneminen.

Tarkistus 91: tämän tarkistuksen periaate sisältyy osittain 8 artiklan 4 kohtaan. Luvanvaraisen toiminnan tai toimintahetken tieteellisiin ja teknisiin tietoihin perustuvan toiminnan ollessa kyseessä jäsenvaltiot voivat sallia, että toiminnanharjoittaja ei vastaa tämän direktiivin nojalla toteutettavista korjaavista kustannuksista, jos hän osoittaa, että hän ei ole toiminut tuottamuksellisesti tai huolimattomasti.

Tarkistus 41 sisältyy osittain 9 artiklaan, joka koskee kustannusten jakamista, kun vahingon aiheuttajia on useita.

Tarkistus 44 sisältyy epäsuorasti 13 artiklan nykyiseen sanamuotoon.

Tarkistus 47 on otettu 12 artiklan 2 kohtaan.

Tarkistus 107: tämän tarkistuksen viimeinen osa on sisällytetty 14 artiklan 1 kohtaan. Ottaen kuitenkin huomioon, että sopivia tuotteita on markkinoilla niukasti saatavilla ja että täytäntöönpanossa saattaa myöhemmin tulla ongelmia, neuvosto ei voi hyväksyä parlamentin ehdotusta pakollisesta rahavakuudesta, joka asteittain kattaisi direktiivin liitteessä III luetellut toimet.

Tarkistus 52: 15 artikla kattaa tarkistuksen asiasisällön.

Tarkistus 63 sisältyy osittain ja periaatteessa liitteen II johdanto-osaan.

Tarkistus 65: liitteen II 1 kohdan viimeinen virke kattaa tarkistuksen asiasisällön.

Tarkistus 66: liitteessä II olevan 2 kohdan ensimmäinen virke kattaa tarkistuksen asiasisällön.

Tarkistuksen 72 ajatus sisältyy osittain (liitteen II) 1.2.3 kohtaan ja tarkistukseen 74 puolestaan 1.3.2 kohtaan.

b) *ei sisällyttänyt 22 tarkistusta* (5, 6, 8, 9, 11,12, 13, 17, 19, 22, 27, 33, 34, 35, 43, 106, 53, 54, 55, 60, 108, 76) yhteiseen kantaan.

Tarkistusten 5, 8, 9, 11, 12, 13, 19, 22, 27, 33, 43, 106, 54, 55, 108 ja 76 osalta neuvosto noudatti komission kantaa.

Mitä tulee tarkistuksiin 6, 17, 34, 35, 53 ja 60, jotka komissio on hyväksynyt kokonaisuudessaan tai osittain, mutta joita ei sisällytetty yhteiseen kantaan:

Tarkistus 6: tätä lisäystä ei pidetty tarpeellisena, koska direktiiviehdotuksen teksti tarjoaa riittävästi joustonvaraa.

Tarkistus 17: neuvosto piti parempana olla hyväksymättä tätä muutosta, koska katsoi, että 13 artiklassa säädetyt tarkistusmenettelyt antavat riittävän suojan myös toiminnanharjoittajille.

Jäsenvaltioiden vastuuta, jos vahingolla on rajat ylittäviä vaikutuksia, koskevaa tarkistusta 34 ei hyväksytty. Yleisesti yhteisessä kannassa ei ole säännöksiä valtion toissijaisesta vastuusta, kuten komissio oli alun perin esittänyt.

Kustannusten perimiselle annettavaa vanhentumisaikaa koskevaa tarkistusta 35 ei pidetty tarpeellisena, koska 4 artiklan 4 kohdan mukaan direktiiviä sovelletaan vahinkoon tai tällaisen vahingon välittömään uhkaan ainoastaan, jos voidaan osoittaa syy-yhteys vahingon ja yksittäisten toiminnanharjoittajien toiminnan välillä.

Tarkistus 54: koska tästä asiasta on olemassa kansallista lainsäädäntöä, neuvosto piti parempana komission ehdottaman tekstin säilyttämistä.

Tarkistusta 60, jolla lisättiin viittaus liitteessä III olevassa 2 kohdassa mainittuun rinnakkaispolttoon, ei hyväksytty, koska nykyinen teksti koskee jo epäsuorasti rinnakkaispolttoa.

3. **Tärkeimmät neuvoston tekemät uudet muutokset**

Määritelmät: 2 artiklan määritelmiä on muokattu. Joitakin määritelmiä on poistettu, toisia on yhdistetty ja/tai siirretty asiaa koskevaan liitteeseen (ympäristövahinkojen korjaamista koskeva liite II) muuttamatta kuitenkaan merkittävästi komission ehdotusta. ”Ympäristövahingon” määritelmää varten neuvosto kuitenkin laati joukon kriteereitä, jotka ovat nyt direktiiviehdotuksen liitteessä I, jotta olisi helpompi määritellä, mikä on suojeltaville lajeille ja luontotyypeille aiheutunut ”merkittävä” vahinko.

Poikkeukset (4 artikla): Yhteisessä kannassa ei jätetä direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle vahinkoa, jonka on aiheuttanut päästö tai tapahtuma, joka on sallittu laissa tai toiminnanharjoittajille myönnetyssä luvassa, tai vahinkoa, jonka on aiheuttanut päästö tai tapahtuma, jota ei pidetty haitallisena sen ajankohdan tieteellisten ja teknisten tietojen perusteella, jona päästö laskettiin ympäristöön tai toiminta tapahtui. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltiot voivat kuitenkin sallia, että toiminnanharjoittaja ei vastaa tämän direktiivin nojalla toteutettavista korjaavista toimista aiheutuvista kustannuksista, jos hän osoittaa, ettei hän ole toiminut tuottamuksellisesti tai huolimattomasti (8 artiklan 4 kohta).

Poikkeuksia koskevaan 4 artiklaan lisättiin uusi kohta, jossa otetaan huomioon meri- ja sisävesiliikenteen vahingonkorvausvastuuta koskevat kaksi kansainvälistä välinettä, jotta laivanvarustajat voisivat rajoittaa vahingonkorvausvastuutaan kansallisen lainsäädännön nojalla.

Valtion toissijainen vastuu (5 artiklan 4 kohta ja 6 artiklan 3 kohta): Jäsenvaltioilla olevaa velvollisuutta varmistaa ehkäisevien tai korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen, jos toiminnanharjoittajaa ei voida määrittää, tämä ei täytä velvollisuuksiaan tai jos toiminnanharjoittajaa ei voida velvoittaa vastaamaan kustannuksista, on muutettu. Yhteisen kannan mukaan toimivaltainen viranomainen *voi* tällaisissa tapauksissa päättää, että se toteuttaa itse ehkäisevät tai korjaavat toimet. Lisäksi 6 artiklassa tehdään ero pitkällä aikavälillä tehtävien korjaavien toimien ja välittömästi tehtävien toimien välillä. 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että ympäristövahingon tapahduttua pilaavien aineiden leviäminen on estettävä ja kyseiset aineet poistettava lisävahinkojen rajoittamiseksi ja estämiseksi.

Kustannusten jakaminen, kun vahingonaiheuttajia on useita: Yhteisessä kannassa 9 artiklaa on yksinkertaistettu ja siinä asia jätetään täysin jäsenvaltion toimivallan piiriin.

Toimintapyyntö: yhteisen kannan 12 artikla, mahdollisesti mukautettuna, kattaa myös välittömän vahingon uhan.

Ajallinen soveltaminen: yhteisen kannan 17 artiklassa selvennetään asiaa koskevia säännöksiä.

Kertomukset ja tarkistaminen: yhteisen kannan 18 artiklaan on lisätty uusi kohta, jossa luetellaan (muun muassa) kohdat, jotka komission on tarkistettava tämän direktiivin soveltamisesta saatujen kokemusten perusteella. Liitteen VI osa, joka koskee kansallisiin kertomuksiin sisällytettäviä tietoja, on tehty valinnaiseksi jäsenvaltiolle.

Lopuksi mainittakoon, että joidenkin artikloiden keskinäistä järjestystä muutettiin ja niiden sisältö jäsenneltiin uudelleen (4 artiklan osalta liitteen IV ja liitteen V lisäyksellä) muuttamatta kuitenkaan merkittävästi itse sisältöä. Liite II (ympäristövahingon korjaaminen) ja liite III (direktiivin soveltamisalaa koskevassa 3 artiklassa tarkoitettu toiminta) ovat nyt helpompia käyttää. Yhteisen kannan uusien kohtien seurauksena johdanto-osan kappaleisiin on tehty joitain lisäyksiä ja muutoksia.

IV **YHTEENVETO**

Neuvosto katsoo, että sen yhteisessä kannassa, joka sisältää edellä III osan 2 a kohdassa esitetyt tarkistukset, on otettu pitkälti huomioon Euroopan parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä antama lausunto. Se on tasapainoinen ja realistinen ratkaisu, jossa on otettu huomioon kansalaisten ja toiminnanharjoittajien huolenaiheet sekä nykyiset rahavakuusmarkkinat. Siinä tukeudutaan suuressa määrin jäsenvaltioiden toimivaltaan samalla kun vahvistetaan joitain yhteisiä tavoitteita ja sääntöjä, joilla varmistetaan tavoitteiden saavuttaminen kohtuullisessa ajassa.